

REVISTA ECONOMICĂ

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică” se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina”, „Ardeleana”, „Auraria”, „Banca Poporală” Dej, „Beregsana”, „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Cassa de păstrare” Miercurea, „Cassa de păstrare” Săliște, „Chiorana”, „Cordiana”, „Corvineana”, „Crișana”, „Detunata”, „Doina”, „Economia” Cohalm, „Economul”, „Făgetana”, „Fortuna”, „Furnica”, „Grănișterul”, „Hațegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Industria”, „Iulia”, „Lipovana”, „Lugoșana”, „Luceafărul”, „Mercur”, „Mielul”, „Munteana”, „Mureșana”, „Mureșanul”, „Nădlăcana”, „Nera”, „Olteana”, „Oraviceana”, „Patria”, „Plugarul”, „Poporul”, „Racoșana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, „Selăgeana”, „Sentinela”, „Silvania”, „Someșana”, „Steaua”, „Timișana”, „Ulpiana”, „Unirea”, „Victoria”, „Vlădeasa”, „Zărnădeana”, „Zlăgheana”, „Agricola”, însoțire economică de magazin și anticipațiuni, Hunedoara.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12.—, pe $\frac{1}{2}$ an K 6.—.

DIRECTOR
IOAN I. LĂPĂDATU.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Anul IX.

Sibiu, 4 August 1907.

Nr. 31.

Bilanțul semestral al „Albinei”.

În unul din numerele anterioare ale Revistei noastre ocupându-ne cu situația încordată a pieței de bani și apreiând prima jumătate a anului curent din punct de vedere financiar, ne-am exprimat părerea, că asemenea băncilor mari de reescont din capitală, institutele de bani din provincie și între acestea și băncile noastre, încă nu vor avea motiv a fi nemulțamite cu rezultatele celor dintâi 6 luni ale anului de gestiune curent, căci acelea, după toată probabilitatea, vor fi cel puțin tot atât, dacă nu chiar mai favorabile, decât cele realizate în perioada corespunzătoare a anului trecut.

Aceasta părere a noastră o vedem acum confirmată încât privește băncile române, prin bilanțul semestral al „Albinei”, care — considerând întinsele legături și rolul, ce-l are primul nostru institut în sinul organizației noastre financiare — putem zice, că reoglindează totodată și situația și rezultatele celorlalte bănci ale noastre.

Bilanțul acesta semestral, ce-l publicăm între inserțiunile acestui număr, prezintă față de perioada corespunzătoare a anului 1906, creșteri considerabile atât la totalul activelor, cât și la cifrele ramilor principali de afacere. Activele de K 30.250,337 sunt în creștere față de anul precedent cu mai mult de K 4.130,000, creștere provenită mai ales din dezvoltarea Escontului și a Imprumuturilor hipotecare, dintre cari cele dintâi s’au sporit cu mai

mult de K 1.800,000 la K 11,513,082, iar cele din urmă, în cea mai mare parte prin imprumuturi hipotecare primite în cesiune dela alte bănci române, cu aproape K 1.180,000 la K 7.636,332. Aceste două cifre sunt o dovadă eclatantă, că chiar și în timpuri anormale, cum sunt cele de față, și în butul scumpetei extraordinare, ce dominează în piața de bani, „Albina” a fost în poziție a satisface cererile întetite și potențate de credit, ce s’au ridicat față de ea. Aceasta, de sine înțeles, nu fără a apela și dânsa în măsură mai mare ca altădată la Reescont, care se prezintă în bilanțul semestral cu K 2.836,766, arătând față de 30 Iunie 1906 o creștere de rotund K 1.200,000, iar față de finele anului 1906 o creștere de circa K 700,000.

Cu toate că în al doilea ram mai însemnat de afacere, în cel al imprumuturilor hipotecare, mai ales în urma neputinții de a plasa scrisurile fonciare, primul nostru institut de bani a lucrat nu odată fără nici un câștig, iar în ramul Escontului câștigul încă a fost uneori destul de modest, totuș venitul brut de interese în semestrul prim al anului curent se prezintă destul de favorabil, cu K 751,098 față de K 700,412 în anul precedent, iar profitul net de K 138,445 (mai mare decât în semestrul I 1906 cu circa K 7,600) este, între împrejurările date, deplin corespunzător capitalului societar ridicat la K 2.400,000 și dezvoltării ce arată conform bilanțului singuraticii rami de operațiune.

*

Cronică economică.

— Să ne îndreptăm limba! — Post vacant de cassar la „Transilvania“ din Sibiu. — Pentru limba românească! —

La cetirea avertizamentului „Să ne îndreptăm limba“! de sigur nu unul dintre cetitorii noștri își va fi punând întrebarea: cum vine revista aceasta, economică-financiară, să se ocupe cu chestiunea purificării limbii? De aceea pentru a preveni orice invinuire, că ne ocupăm cu chestiuni, ce trec peste competența noastră, ne grăbim a adauge că avem în vedere cu avertizamentul de sus limbajul întrebuintat în daraverele comerciale și în special în cele ale comerțului de bancă, limbajiu pentru a căruia îndreptare ne credem nu numai îndreptățiți, ci chiar obligați a pleda la toată ocaziunea.

Credem, că mulți din ceice au urmărit cu oarecare atențiune rapoartele anuale și alte publicațiuni ale institutelor noastre de bani, au putut face, împreună cu noi, nu odată, constatarea, că limbajiu nostru de bancă, cu toate îmbunătățirile prin care a trecut în anii ultimi, lasă și acum încă mult de dorit, atât în ce privește curățenia, cât și uniformitatea lui.

Pe lângă numărtoase provincialisme și arhaisme, ce vedem întrebuintate la destule dintre institutele noastre de bani, o sumedenie de expresiuni străine, împrumutate în cursul vremilor dela nemți și maghiari s'au străcorat în limbajiu nostru de bancă, unde ele au fost parte romanizate, parte traduse verbal, nu odată în forme cu totul imposibile

Eliminarea acestor termeni eronați din limbajiu nostru de bancă și înlocuirea lor cu termenii de specialitate corecți românești nu este lucru ușor și se va putea face numai succesiv, încetul cu încetul, când vom avea odată la dispoziție „Dicționarul special al terminologiei financiare române“, a căruia compunere s'a proiectat încă din 1904 din partea secțiunii economice a „Asociațiunii“ noastre. Dar și până atunci este de datorința noastră a face un început cât de modest pentru îndreptarea limbajului nostru, cel puțin a celui vorbit, care este neasemanat mai stricte decât cel scris. Să nizuim a scoate din uz și a proserie cel puțin expresiunile, cari jignesc mai mult bunul nostru auz românesc, cum sunt d. ex. cuvintele: „*pregătire*“, în sensul de pregătire, preparare a unei cauze; „*îndare*“ (prezentare) traducere verbală din ungureșul „*Beadás*“ d. ex. cererile de intabulare sunt deja *îndate* (beadva) pentru intabulare; cărțile sunt bine „*deduse*“ (bine, corect purtate sau ținute) etc. etc. Dar o datorință și mai urgentă decât aceasta avem, să stărpim din limbajiu nostru poporal de bancă, expresiuni străine și schimonosite cum sunt: *vecsla*, *vecsäl*, *váltău*, *gambiu*, *elșü*, *erște*, *ștampu*, *șteampäl*, *grumbuc*, *telechenv* și altele, când pentru noțiunile, ce exprimă aceste cuvinte avem și în limba noastră expresiunile bune românești: cambiu, cambie sau poliță, cum zic cei din România; prima, ziua întâiu; timbru, carte funduară, etc. nu mai greu de învățat diu partea țaranului decât expresiunile străine. Întrebuintând în contactul cu clientela țărănească consecuent numirile corecte românești și nu primind noi dela ea cuvintele străine stricate, cum se întâmplă de cele mai multeori, sub cuvânt că suntem mai bine înțeleși, — încetul cu încetul și-ar însuși și țaranii noștri expresiunile adevărate din limba noastră, iar „*vecsla*“, „*ștampu*“, „*grumbuc*“ și celelalte multe, n'ar mai avea prospecte atât de sigure, ca acum, de a ajunge în cursul timpului în dicționarul limbii române.

*

Nu știm este numai întâmplător sau cu intențiune direcțiunea societății de asigurare „*Transilvania*“ din Sibiu, a întrelăsat să publice și în ziarele noastre românești, concursul apărut în săptămâna trecută în ziarul săsesc „*Sieb. Deutsches-Tageblatt*“ privitor la postul vacant de *cassar* la centrala numitei societăți.

Oricum ar fi este regretabilă aceasta ignorare a pressei noastre și cu ea a eventualilor reflectanți Români la acel post, — din partea unei societăți, care, cum de obște se știe, și o vor ști conducătorii ei mai bine decât ori și cine, se susține *aproape exclusiv* cu ajutorul clientelei *românești*, de a căreia legitime așteptări și dorințe ar trebui să se țină mai mult seamă. Să nu se accentueze numai atunci caracterul *săsesc-românesc* al „*Transilvaniei*“, când este vorba de afaceri și de câștigarea de clienți, ci să se țină cont de acest caracter și în alte manifestațiuni publice și acte ale societății, dând fiecăruia atențiunea ce i-se cuvine.

Sperăm, că cel puțin în viitor majoritatea membrilor societății „*Transilvania*“ nu va mai avea motiv de nemulțămire, ci va fi informată totdeauna la timp și pe calea convenită despre tot ce o poate interesa și privi și pe ea — și în legătură cu aceasta, asemenea celorlalte ziare ale noastre, atragem și noi atențiunea absolvenților noștri de școale comerciale asupra postului vacant de *cassar* dela „*Transilvania*“, îndemnându-i a concura la el. Terminul concursului — precum am aflat — expiră la 10 August a. c. și este de sperat, că fiind concurenți Români cualificați, direcțiunea va conferi postul unui Român, prin cece s'ar menține cel puțin numărul de până acum, și așa destul de mic, de funcționari Români în serviciul acestui institut.

*

„*Încă odată Vă rog a-mi împlini rugarea, că și pentru corespondența în limba noastră românească, mai cu voie a-și plăti interese la o bancă de a noastră, ca să ne ajutăm noi pe noi; baremi unde putem, să nu tot sprijinim pe străini*“, sunt cuvintele cu cari un simplu țaran de al nostru își incheie cererea de împrumut adresată uneia din băncile noastre, deși dela o bancă neromânească are deja votată sub condițiuni mai avantajoase suma de care are lipsă, pe care însă ar prefera să o ridice dela banca românească, *chiar și sub condițiuni ceva mai grele.*

Aceste simple cuvinte ilustrează, cum nu se poate mai bine, marea dragoste ce o are poporul nostru pentru băncile noastre și legătura firească ce există între acestea și poporul nostru; de aceea: Conducători ai băncilor noastre! căutați prin culanță și prevenire a alimentă și de aci înainte aceasta dragoste și legătură naturală dintre voi și popor a o cimentă încă și mai mult, spre binele instituțiunilor, ce conduceți și al poporului ale căruia interese sunteți chemați a servi!

†

Statutele

Asociațiunii de institute financiare, ca însoțire „*Solidaritatea*“ în Sibiu.

(Urmare).

§. 13.

Membrii au următoarele îndatoriri:

a) să observe statutele însoțirii, deciziunile adunărilor generale și ale direcțiunii și să promoveze din toate puterile interesele însoțirii;

b) să plătească cuota fundamentală, taxa de înscriere și cele de revizuire. Cuotele fundamentale sunt proprietatea membrilor. În caz de desființare a însoțirii membrii sunt conziderați ca creditorii ei. Ei însă vor fi satisfăcuți numai în rândul ultim.

Cuotele de membri în tot timpul cât institutele aparțin însoțirii ca membri nu se restituie nici întregi, nici în parte, nici nu pot fi transmise și nici împovărate și în fine nici sechestrate prin creditorii membrilor.

Din contră, în caz de desființare a însoțirii, dacă averea ei — exclusive fondul de rezervă conform §-lui 6 — nu se ajunge pentru acoperirea angajamentelor luate de însoțire, în scopul acesta se întrebuintează cuotele fundamentale ale membrilor;

c) să se supună cel puțin odată la doi ani unei reviziuni temeinice prin revizorii-experti ai însoțirii.

Revizuirile se fac prin revizori-experti după norme și reguli, cari se vor stabili printr'un regulament special.

Funcționarii, direcțiunea și comitetul de supraveghiere al institutului de sub revizuire sunt datori a pune la dispoziția revizorilor toate registrele, actele și datele necesare și a le da toate deslușirile ce le-ar cere.

d) să pună la dispozițiunea direcțiunii însoțirii toate datele ce i-s'ar cere relativ la administrația, organizația și rezultatele afacerilor lor, iar în 30 zile dela adunările generale ale lor să înainteze direcțiunii însoțirii bilanțul și încheierea conturilor în trei exemplare.

§. 14.

Fiecare membru răspunde pentru obligămintele însoțirii numai cu cuota plătită.

Indatoririle ce le iau membrii însoțirii în înțelesul acestor statute nu ating întru nimic independența lor în administrația și organizația internă a institutelor; tot asemenea nu iau nici un fel de răspundibilitate reciprocă între dânsese și nu sunt împedecate în libera lor acțiune și concurență în afacerile comerțului lor de bancă.

Organele reuniunii.

§. 15.

Însoțirea se administrează prin direcțiune, comitetul de supraveghiere și adunarea generală.

Ca organe ale ei mai funcționează revizorii experți și secțiunile.

Direcțiunea.

§. 16.

Direcțiunea constă din 9 membri: un președinte, un vicepreședinte, și șapte membri ordinari, aleși de adunarea generală pe câte trei ani.

După un an de zile dela alegerea primei direcțiuni se sortează trei membri, după doi, alți trei din cei șase rămași, iar după trei ies cei trei ce au mai rămas din această primă direcțiune.

§. 17.

Locurile devenite vacante prin moartea, retragerea sau împedecarea în activitate a vre-unui membru se întregesc la proxima adunare generală.

În caz de necesitate însă direcțiunea e autorizată a se întregi în mod provizor, până la adunarea generală.

Mandatul ăstorfel de membri — aleși de adunarea generală — durează până la datul când ar fi expirat mandatul celor în locul cărora au fost aleși.

§. 18.

Dacă vre-un institut dela care sunt plenipotențiați singuraticii membri ai direcțiunii, iar detrage mandatul plenipotențiatului său, acelaia odată cu aceasta, îi înceată și mandatul în direcțiune.

În astfel de cazuri adunarea generală poate se aleagă în locul devenit vacant, pe cel delegat din nou de respectivul institut, sau și pe altul.

§. 19.

Direcțiunea reprezintă însoțirea în toate afacerile sale, înainte judecătorei și în afară de aceasta.

§. 20.

Pentru rezolvirea agendelor sale, direcțiunea ține atâtea ședințe câte președintele sau substitutul său crede de lipsă. În tot cazul însă trebuie să se țină cel puțin la trei luni o ședință. (Va urma).

JURISDICȚIUNE.

Modificarea statutelor. Dispozițiile referitoare la dreptul de vot, cari au trecut în statute din prospect, nu pot fi modificate prin adunarea generală, (Curia reg. sub Nr. 609 dela 15 Maiu 1907).

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 30 Iulie 1907.

Ultimo a trecut și cererile, cari au fost foarte mari, fiind satisfăcute, după părerea cercurilor financiare normative deja primele zile ale lunii curente vor aduce o ameliorare a situației piețelor de bani. În ultimele zile ale lui ultimo centrala Băncii Austro-Ungare din Budapesta a avut la Escont un plus de 26 mil., iar cea din Viena unul de 46 mil. astfel că incluzive filialele austriace și ungare totalul eșitelor se poate evalua la 90 mil. Etalonul s'a menținut pretutindenea neschimbat, dar o ieftinire oarecare a banilor este foarte probabilă.

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

„Târnăveana“, institut de credit și economii, soc. pe acții în Sighișoara. Acest tânăr institut continuă a se dezvoltă în mod îmbucurător, rapid chiar, precum se vede aceasta din cifrele bilanțului său semestral încheiat la 30 Iunie a. c., care arată active totale de K 719,318 cu aproape K 160,000 mai mari decât la finele anului 1906. Ramii principali de afaceri încă arată creșteri considerabile față de finele anului trecut, astfel Escontul a crescut cu circa K 83,000 la K 315,880; Creditele cambiale hipotecare cu K 49,000 la K 207,939 și Imprum. hipotecare dela K 97,848 la K 156,683 Depozitele spre fructificare încă s'au sporit cu rotund K 65,000 la K 273,662, asemenea și Reescontul dela K 261,160 la K 301,664. Capitalul societar original de K 60,000 s'a urcat în adunarea generală din a. c. la K 200,000 din care sumă au încurs până la finele semestrului I 1907 K 121,030. Venitul brut al primelor 6 luni ale anului curent de gestiune se cifrează cu K 17,995, aproape cât ale anului 1906 întreg, iar profitul net este de K 6,875 cu circa K 2,400 mai mare decât profitul întreg al anului trecut. *

ÎNVAȚĂMANT.

Școala comercială sup. română din Brașov. Extragem din „Anuarul“ acestei școale pe anul școlar 1906/7, al XXXVIII-lea an de existență următoarele date: Personalul didactic s'a compus din un director-profesor, ord. definitiv, 12 profesori ord. definitiv și un catechet. Numărul elevilor a fost la finele anului 1906/7 de 95: în cl. I 28, în cl. II 36 și în cl. III 31 elevi. După confesiune aceștia au fost 77 gr.-or., 13 gr.-cat. și 5 izraeliți; după limba maternă au fost toți 95 elevii Români (cei 5 elevi izraeliți fiind din România). După ocupațiunea părinților lor dintre cei 95 elevi au fost: 23 fii de inteligenți, 11 fii de comercianți de sine stătători, 7 fii de industriași de sine stătători, 35 fii de agronomi, 3 fii de privațiști și 16 fii de părinți cu alte ocupațiuni. După locul nașterii cei mai mulți elevi au fost din Brașov, oraș 21, din comitatul Brașovului 7, din comitatul Caraș-Severin 14, din com. Sibiiului 8, din comitatele Făgăraș și Trei-Scaune câte 6, din comitatele Hunedoarei și Alba-inf. câte 5, din comitatul Turda-Arieș 4, din comitatele Târnava-mare, Torontal, Bistrița-Năsăud și Cluj câte 2, din comitatele Timiș, Selagiu, Murăș-Turda, Odorheiu și Cenad câte unul, în fine din România 12. Ce privește classificațiunea elevilor, au obținut la finele anului școlar nota generală „foarte bine“ 22 elevi, „bine“ 13 elevi, „suficient“ 32 elevi, „nesuficient“ din un obiect 4 elevi, „nesuficient“ din 2 obiecte 7 elevi și „nesuficient“ din mai multe obiecte 17 elevi. Cu atestat de maturitate au fost provăzuți în anul școlar 1906/7 13 absolvenți, cari s'au supus examenului de maturitate în Sept. și Decembrie 1906, pe când examenul oral de maturitate din Iunie a. c. — precum am anunțat și noi la timpul său — s'a si-

stat și toți candidații au fost îndrumați a se supune în Septembrie a. c. unui nou examen atât scripturistic, cât și oral.

Anul școlar 1907/8 se va începe la 1 a Septembrie v. 1907. Inscriserile se fac de direcțiune în zilele de 1, 2 și 3 Septembrie v. Examenale supletorii și de emendare se vor ține în 1 și 3 Septembrie v. Cei ce vor întârziă atât dela acest examen, cât și dela înscriere, pot fi admiși numai dacă vor dovedi cu certificate demne de credință cauza întârzierii. Examenale de privațiști se vor ține în 7 Septembrie v. Aceștia au însă a se înștiință în persoană la direcțiune cel mult până în 1-a Septembrie v. Privațiștii au a plăti la direcțiune taxele pe un an școlar cu K 74 și taxa de examen de K 80 deja la înștiințare pentru examen.

În clasa primă pot fi primiți numai acei elevi, cari au absolvat cu succes și pot produce atestat de trecere din clasa IV gimnazială, reală sau civilă, dela o școală publică. La înscriere se cere atestat școlar și atestat de botez.

Taxa de primire e K 8, didactru K 60 și alte taxe K 6, și trebuiesc plătite la înscriere cel puțin jumătate, iar până în Februarie restul. Elevii, cari nu-și vor achită la timp taxele, vor fi opriți dela cercetarea cursurilor.

Elevii de confesiuni străine decât cea română gr.-or. și gr.-cat. plătesc didactru dublu.

Fiecare elev va mai plăti pe seama fondului de penziune al profesorilor încă o taxă de K 10, iară pentru excursiuni școlare și alte trebuințe suma de K 6.

Fiecare elev e dator a avea la începutul anului școlar toate cărțile și recuzitele necesare nouă și în bună stare, deoarece legile școlare opresc traficul de cărți și recuzite și folosirea de cărți vechi și necorăspunzătoare. Cărțile vor purta viza institutului alături a cu numele elevului.

Chipiul și uniforma proprie a școalei comerciale se recomandă a se procura deja în prima lună de școală și se impune în mod obligator tuturor elevilor din școala comercială. Forma și culoarea se pot afla dela direcțiune. Pentru orice informațiuni mai detaliate părinții și tutorii școlarilor să se adreseze la direcțiune. *

Curs superior de vierit și vinărit (îngrijirea vinului) aranjează ministrul de agricultură în Budapesta. Cursul va ține un an și se va începe în Noemvrie a. crt. Vor fi primiți ceice au absolvat cu succes bun o academie agricolă. În mod excepțional și în cazuri deosebit motivate se vor primi cu stipendii de stat, întregi sau de jumătate, și alți concurenți săraci cu atestate excelente sau foarte bune. Stipendiul întreg pe lună este K 100, stipendiul de jumătate este K 50. Cererile se vor adresă ministrului de agricultură, pe calea academiei agricole unde petentul și-a câștigat absolutul, cel mult până la 15 August a. c. Informațiuni mai detaliate se pot trage dela direcțiunile numitelor academii. +

DIN REUNIUNI.

Congrese și expoziții economice în țeară. — În legătură cu expoziția agricolă și industrială regnicolară ce o aranjează Însotirea regnicolară a asociațiunilor agricole în Pécs (Cincl biserică) se va ține

acolo și *Congresul regnicolar al agricultorilor* din țeară în zilele dela 3 și 4 Septembrie a. c. Cu această ocazie se vor discuta chestiuni importante ce interesează pe toți agricultorii.

— *Congres regnicolar de stupărit și expoziție* se va ține la 22 și 23 August a. c. tot în Pécs.

— *Expoziție de pepeni în Budapesta*. Ministrul de agricultură a dispus să se facă o expoziție de pepeni, împreună cu premii, din 18—24 August a. c. în localitățile institutului de grădinarit al statului din Budapesta. Se vor expune câte 3 pepeni din fiecare soi. Cel mai bun soi se va premia cu un premiu de K 100; se vor mai distribui 2 premii de câte K 50 și 2 de câte K 25.

De dorit ar fi ca și specialiștii români să participe la aceste și alte expoziții și congrese. Altfel rămânem străini de progresele ce fac compatrioții noștri pe terenul economic. +

CRONICA.

Posturi vacante. „*Bihoreana*“ din Oradea-mare, publică concurs pentru ocuparea postului de *cassar* la *filiala sa* din *Tinca* (Tenke, comit. Bihor).

„*Târnăveana*“ din Sighișoara, caută un *practicant*. Salar anual K 720. Terminul concursului este 15 August a. c. Detaluri între anunțurile Nrului ultim.

Monetele nouă à K 5 și circulația banilor de argint. Precum se știe camera ungară a primit un proiect de lege, în sensul căruia sunt a se monetiza în ambele state piese nouă a K 5 argint în valoare de K 64 milioane prin reformarea a 32 mil. piese à fl 1 argint. După baterea acestor monete à K 5, monarhia noastră va dispune de:

K 272 milioane monete de argint à fl 1	
„ 128 „ „ „ „ „ K 5	
si „ 200 „ „ „ „ „ 1	

total K 600 milioane, va să zică K 12½ de cap.

În Germania situația banilor de argint a fost la finele lui Iunie a. c. următoarea:

M 225.090.730 în monete à M 5	
„ 290.706,180 „ „ „ 2	
„ 255.309,150 „ „ „ 1	
„ 105.695,908 „ „ „ 50 pfenigi.	

Total M 876.801,968, din care sumă, calculând 60 mil. locuitori, vine pro cap M 14:37 sau K 16:9.

Transformarea monetelor de fl 1 argint în monete à K 5 este rentabilă pentru stat, fiindcă corăspunzător finetii de 216 grame la 12.800,000 piese à K 5 argint se recer numai 270,480 Kg. argint fin, pe când 32 mil. piese à 1 fl argint reprezintă 355,555 Kg. argint fin; prin urmare ambele state economizează 79,075 Kg. argint fin, în valoare de K 8½ mil.

Noua emisiune a institutului „Bihoreana“. Atragem și la acest loc atențiunea cetitorilor la „*Avizul*“ ce publicăm în această chestiune între insertiunile numărului de față al revistei.

Semne de scumpete durabilă în piața de bani. Direcțiunea „Asociației centrale de credit“ (Országos központi hitelszövetkezet) precum se anunță, a adresat către asociațiile provinciale, ce stau în legătură cu ea, următorul avertizment-circular: „Deoarece omnește o scumpete atât de mare în piața de bani,

incât, după toată probabilitatea ne vom vedea și noi nevoșiți a urca etalonul, este conștut, ca deocâmdată și până la alte dispoziții conducătorii asociațiilor să abată pe solicitatorii de credit dela contractarea a orice fel de împrumuturi, ce de prezent nu sunt absolut indispensabile, fără privire că se intenționează cu acelea vre-o cumpărare de imobilitii sau mobilitii ori vre-o convezziune“.

Avertizmentul acesta este de actualitate și pentru băncile noastre, mai ales pentru acelea, cari nu dispun de mijloace licuide proprii suficiente, ci trebuie însele să recurgă la credit, care între împrejurările de față se poate procura numai cu greu și cu un etalon extraordinar de urcat.

Imigrarea în America. Conform datelor statistice oficiale au imigrat în Statele-Unite ale Americii de Nord în luna *Iunie* a. c. 122,882 de persoane, anume 87,675 bărbați și 35,207 femei. Numărul cel mai mare de imigrați îl dă Italia cu 38,455, Rusia 24.615, *Ungaria* 15.860, Austria 16,421, Germania 3,062, Elveția 375. Dintre cele 15,860 de persoane sosite din *Ungaria* au fost 11,014 bărbați și 4,846 femei; dupa *naționalitate* 4,475 Maghiari (3,082 bărbați și 1,383 femei); 3,751 Slovaci (2,441 bărbați și 1,310 femei); ceialalți emigranți din *Ungaria* se compun cea mai mare parte din *Români* și *Croați*. Emigranții din *Ungaria* au adus cu sine K 518,790 în bani gata, totalitatea emigraților suma de K 9.484,180.

După etate au fost dintre cei 133,882 de emigrați, 14,123 sub etatea de 14 ani; 103,614 între etatea de 14—44 și 5,145 peste etatea de 45 ani. Din totalitatea imigraților au fost 39,457 de analfabeți și 467, cari au știut numai scrie. În *Iunie* au fost retrimise: 2 schilavi, 22 de alienați, 335 de persoane lipsite de cei 10 dollari receruti pentru debarcare, 6 cu trecut pedepsit și 367 lucrători angajați prin contract.

Tot acum a dat guvernul Statelor-Unite publicității și datele, privitoare la întreaga imigrare în anul fiscal 1906/7, încheiat la 30 *Iunie* a. c. Conform acestor date au imigrat în Statele-Unite în anul fiscal 1906/7 în total 1.004,756 persoane, cu 124,213 mai multe decât în anul 1905/6. Din totalul de 1.004,756 au fost 722,730 bărbați și 282,076 femei, cari au adus cu sine în total suma de K 97.061,430 în bani gata. În fruntea statisticeii stă Italia cu 267,078 persoane, apoi vine Rusia cu 192,736 și *Ungaria* cu 167,413 imigrați. Din aceștia din urmă au sosit în America cu 39,116 *mari mulți* emigranți, decât în 1905. Dintre cei 167,413 emigranți din *Ungaria* au fost 58,011 Maghiari și 38,279 Slovaci; ceialalți mare parte *Români* și *Croați*. După etate au fost cei din *Ungaria*: sub 14 ani 104,255; între 14—44 ani 866,558; peste 45 ani 33,941. Exchiși au fost 6,752 și anume 4,062 pentru paupertate, 167 pentru alienație mentală, 24 pentru schilăvie și 4,456 pentru boale infecțioase.

Sumar.

Bilanțul semestral al „*Albinei*“. — Cronică economică. — Statutele „*Solidarității*“. — *Jurisdicțiune*: Modificarea statutelor. — *Revista financiară*: Situațiunea. — *Societăți financiare și comerciale*: „*Târnăveana*“. — *Învățământ*: Școala comercială sup. română din Brașov, Curs superior de vierit și vinărit (ingrijirea vinului). — *Din reuniuni*: Congrese și expoziții economice în țeară. — *Cronică*: Monetele nouă à K 5 și circulația banilor de argint, Noua emisiune a institutului „*Bihoreana*“, Semne de scumpete durabilă pe piața de bani, Imigrarea în America.

Bursa de efecte din Viena și Budapesta

Cursul din 30 Iulie 1907.

V A L O R I		Viena vinde	Bpesta vinde
A. Datoria de stat ungară.			
4	Kenta ung. aur, scut. de dare	110 75	111—
4	" " Cor. " " "	92 65	93 10
3 1/2	Impr. cu premii à 100 fl. " " "	82 30	82 50
4	" p. reg. Tisei și Seghedin, sc. de dare	189 —	190—
4	Impr. p. regul. Porților de fier. " " "	142 75	144—
3	Oblig. de regalii croato-slavone " " "	98 50	98 70
4 1/2	" rurale ungare " " "	100 75	100 75
4	" " croato-slav. " " "	92 85	93 30
4	" " " " " " "	—	96 50
B. Datoria de stat austriacă.			
4	Renta unit. conv. in cor., Mai-Nov., sc. de dare	97 20	97 75
4	" " " " Ian.-Iulie " " "	97 10	97 75
4 2	" " " " în hârtie, Febr.-Aug. " " "	98 40	98 75
4 2	" " " " argint April-Oct. " " "	98 50	98 75
4	Losuri din 1860 à fl. 500—	150 85	153—
4	" " " " 1860 à fl. 100—	205 50	211—
—	" " " " 1864 à fl. 100—	253—	254—
4	Renta austr. aur., scut. de dare	115 25	115 75
4	" " Cor. " " " " " " "	97 15	97 75
3 1/2	" " de invest. " " " " " " "	87 10	—
C. Alte datorii publice.			
4	Impr. orașului Budapesta din 1903, sc. de dare	91 35	92—
5	" " " " Viena " " " " " " "	102 50	—
6	" " bulgar p. căi ferate din 1889 à frs 125	122 30	120—
4	Imprumut Temeș-Bega din 1897	92 70	92 60
D. Serisuri fonciare, obligaț. com., etc.			
4	Instit. de Cred. fonc. austr.	97 10	—
4	Banca austro-ungară 50 ani în florini	97 20	98—
4	" " " " 50 ani în coroane	100—	100—
4 1/2	Banca comer. ung. Pesta în fl.	100—	100 75
4 1/2	" " " " in cor. " " " " " " "	95—	95—
4 1/2	Obl. com. "banca" ung. "Pesta cu 10% premie	103 50	106—
4	" " " " repl. 60 ani " " " " " " "	95—	95—
4	Seris. fonc. I Cassă de păstr. patr., Pesta	94 90	96—
4	Obl. com. " " " " " " " " " " " " "	94 90	94 90
4	Obl. cu premii I. Cassă de păstr. patr. à K 100	—	111 50
4	Seris fonc Inst. de credit fonciar ungar încor.	94 40	94 75
4 1/2	Banca hipotecară ungară în cor.	100—	100—
4	" " " " " " " " " " " " "	94 25	94 25
4	Obl. cu premii Banca ung. hip. à K 100	—	114—
5	"Albina", Sibiiu	—	101—
4 1/2	" " " " " " " " " " " " "	—	99—
4 1/2	Cassa de păstrare generală Sibiiu,	99 50	100 50
4 1/2	" " " " " " " " " " " " "	94 50	95—
4 1/2	" " " " " " " " " " " " "	100 50	101 50
4 1/2	Inst. de credit fonciar Sibiiu,	100—	100—
4 1/2	" " " " " " " " " " " " "	95—	95—
4	" " " " " " " " " " " " "	—	—
E. Lozuri.			
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fonc. aust. din	264 50	—
3	1880 à fl. 100	—	—
3	Impr. cu premii Inst. de cred. fonc. aust. din	275—	—
4	1889 à fl. 100	240—	246—
2	Impr. cu premii Banca ung. hipot.	100 50	105—
5	" " " " sârbesc à frs 100 —	255—	—
—	Los. p. regularea Dunării, din 1870 à fl. 100	22 10	21 50
—	Basilica—Budapesta à fl. 5—	428—	434—
—	Inst. de credit p. com. și indust. à fl. 100—	211—	202—
—	Buda, comuna à fl. 40—	181—	180—
—	Pálffy, à fl. 40—	45 50	46—
—	Crucea roșie austriacă, a fl. 10—	28 25	28—
—	" " " " ungară, à fl. 5—	462—	475—
—	Losurile comunei Viena din 1874 à fl. 100—	—	9 20
—	Sanatorium Regina Elisabeta K 5—	—	10 75
—	Lozuri „Jó sziv”, à fl. 4—	—	—
F. Valute.			
—	Galbini imper pr. bucată	11 40	11 43
—	20 franci aur	19 15	19 16
—	20 marce aur	23 56	23 60
—	Sovereigns pr bucată	24 10	—
—	Ruble hârtie per bucată	2 52	2 53
—	100 Marce hârtie	117 72	117 77
—	100 franci hârtie	—	95 90
—	100 lire hârtie	95 25	92 92
—	100 lei hârtie	—	95 25

„BIHOREANA”, institut de credit în Oradea-mare.

AVIZ!

Pe baza autorizării primite dela adunarea generală ordinară, ținută la 27 Februarie 1907 în care s'a decis urcarea capitalului social a institutului dela K 600,000 la K 1.200.000, oferim pentru subscriere, respective pentru cumpărare, acțiunile din emisiunea nouă, neoptate de acționarii vechi până la termenul fixat, pe lângă condițiunile următoare:

1. Prețul unei acții din emisiunea nouă, conform valorii reale de azi constatate cu privire la fondurile de cari dispune institutul, se fixează în sumă de K 240, din care K 200 se adaugă către capitalul social, iară restul de K 40, după detragerea speselor emisiunii, se adaugă la fondul de rezervă.

2. Prețul de emisiune se plătește în cinci rate treilunzice astfel, că deodată cu însinuarea pentru cumpărare se plătesc dela fiecare acție câte K 48 adecă patruzecișopt coroane ca prima rată din prețul de emisiune, iară ratele următoare de câte K 48 dela acție se plătesc conform dispoziției § lui 10 din statute tot la perioade de câte trei luni.

Fiecare acționar are însă drept să plătească mai multe rate, sau toate ratele înainte de termen.

În lipsa de plată a ratelor la termenele fixate se aplică dispozițiile §-lui 10 din statute, în sensul că- rora acția neplătită se anulează și în locul aceleia se emite un nou titlu de acție, iară ratele plătite cad în favorul fondului de rezervă.

3. Acțiunile noue după plățirea tuturor ratelor vor participa la toate beneficiile și se vor bucura de toate drepturile ce posed acționarii vechi, dar la dividendă participă numai cu începutul dela 1 Ianuarie 1909.

Dela plățirea ratelor până la Ianuarie 1909 acționarii primesc după ratele plătite 4 1/2% interese, iară după ratele restante plătesc 6% interese de întârziere.

Eliberarea acțiilor noue va urmă numai după plățirea prețului întreg al aceloră, iară până atunci fiecare acționar primește un titlu provizor de acții, în care se induce plățirea tuturor ratelor din prețul de emisiune.

4. Declarațiile pentru subscrierea, respective cumpărarea acțiilor din emisiunea nouă, sunt de a se trimite subscribe în toată regula dimpreună cu prima rată de K 48 dela acție la adresa institutului cel mult până în 30 Septembrie st. n. 1907.

Formular pentru declarații de subscriere la cerere expedăm imediat la adresa tuturor, cari doresc să cumpere acții din emisiunea nouă a institutului nostru.

Subscribeerile de acții se vor lua în conziderare în seria precum au sosit acelela la institut prin urmare la caz, dacă s'ar subscrie mai multe acții de câte au rămas neoptate și direcțiunea va uză de dreptul său să reducă numărul acțiilor subscrise, reducerea se va face astfel că acționarii cari s'au însinuat mai timpuriu vor aveă prioritate față de aceia, cari au subscris mai târziu acții din emisiunea nouă.

Oradea-mare, 11 Iulie 1907.

Nr. 93 (2—3)

Direcțiunea.

„BOCȘANA“ institut de credit în Bocșa-montană.

CONCURS.

Direcțiunea institutului de credit și de economii „Bocșana“ în Bocșa-montană (Német-Bogsán) publică concurs cu termenul de a se subșterne suplicele până la 31 August a. c. la direcțiunea institutului, pentru ocuparea postului de **cassar**, împreună cu un salariu anual de K 1200 precum și tantiema statutară.

Reflectanții au să dovedească absolvirea vre-unei școli comerciale, praxă îndestulătoare pentru independența absolută în ale contabilității.

Cei ce posed pe lângă limba maternă și cea maghiară și germană vor fi preferați.

Dela celce va fi ales se pretinde cauciune de K 600 care sumă se va fructifica la institut cu 6% sau aceeași sumă în hârtii de valoare — eventual și în realitate.

După serviciu neexceptionabil de un an se pune în prospect întărirea definitivă.

Postul are să fie ocupat nemijlocit după alegere.

Bocșa-montană (Német-Bogsán), din ședința direcțiunii ținută la 27 Iulie 1907.

Nr. 95 (1—3)

Direcțiunea.

„BIHOREANA“, institut de credit în Oradea-mare.

CONCURS.

Institutul de credit și economii „Biho-reana“, societate pe acții în Oradea-mare publică concurs pentru ocuparea postului de **cassar** la *filiala* institutului din comuna *Ținca* (Tenke, comitatul Bihor).

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

1. Salariu anual de K 1200 și
2. Relut de cvartir K 400.

Reflectanții la acest pot au să dovedească, că au pregătirile și praxa necesară pentru de a purta independent agendele de cassar și recursurile instruite cu documentele de lipsă sunt a i-se prezentă în persoană directorului executiv al institutului Dr. Coriolan Pap, cel mult până în 15 August 1907.

Cassarul filialei se alege deocamdată pe un an de probă și numai după expirarea acestui termen și după ce direcțiunea va constată, că corăspunde întru toate recerințelor, se va alege definitiv.

Postul de cassar e a se ocupa cel mult în 31 August 1907 și cassarul nou ales, imediat după alegere, dar la tot cazul înainte de a-și ocupa postul, are să depună la cassa centralei institutului o cauciune de K 2000 adecă două mii coroane.

Oradea-mare, la 30 Iulie 1907.

Nr. 96 (1—2)

Direcțiunea.

„CHIORANA“, institut de credit în Șomcuta-mare.

CONCURS.

Institutul de credit și economii „Chiorana“ din Șomcuta-mare (Nagysonkut, comit. Sătmar) publică concurs pentru ocuparea unui post de **practicant**, dotat cu salariu anual de K 840.

Ceice doresc a reflecta la acest post au să documenteze că au absolvat o școală comercială și că posed în vorbire și scriere atât limba română cât și cea maghiară.

Rugările sunt a se adresa direcțiunii institutului până la 15 August st. n. a. c.

Noul ales după un an de probă se va definitivă, urcându-i-se totodată și salariul.

Postul este a se ocupa imediat după alegere.

Din ședința plenară a direcțiunii ținută la 25 Iulie 1907.

Nr. 94 (1—1)

Direcțiunea.

Banca de asigurare Transilvania.

— Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 5. —

Asigurări contra pericolului de foc și exploziune.

Asigurări pe viață în toate combinațiile.

Asigurări pentru cazuri de accidente.

Asigurări contra pagubelor prin grindină.

Asigurări contra infracției (furt prin spargere de casse și locuințe).

Nr. 2 (31—52)

Asigurări de sticle la galantare, etc.

Pentru bănci de credit condiții foarte avantajoase pentru asigurarea hipotecelor și reduceri considerabile de premii pentru membrii oricărei reuniuni agricole sau tovărășii economice.

„ALBINA”, institut de credit și de economii în Sibiu.

Incheierea semestrală cu 30 Iunie 1907.

ACTIV.		CONTUL BILANȚULUI.		PASIV.	
		K	f		
Cassa în număr	115,884.01	Capital social:			
Monete	2,231.51	12,000 acții à K 200	2,400,000.—		
Cambii de bancă	11,513,082.82	Fondul de rezervă al acționarilor	200,000.—		
Imprumuturi hipotecare în scrisuri fonciare	7,306,285.12	Fondul de garanție al scrisurilor fonciare	500,000.—		
Imprum. ipot. în număr	330,047.38	Fondul special de rezervă	211,588.82		
Credite personale	1,458,254.14	Fondul de penziuni al funcționarilor	548,928.44		
Credite cambiale cu acop. ipot.	1,804,908.93	Depuneri spre fructificare	15,101,079.30		
Credite de cont-curent	2,705,174.26	Scrisuri fonciare cu 5% în florini în circulațiune	996,000.—		
Avansuri pe efecte publice	67,476.—	Scrisuri fonciare cu 5% în coroane în circulațiune	2,623,000.—		
Casa institut., realități dela gara Brașov și div. realități de vânzare	503,874.20	Scrisuri fonciare cu 4 1/3%	2,000,000.—	5,619,000.—	
Efecte publice	2,809,581.85	Scrisuri fonciare eșite la sorți în circulațiune		130,500.—	
Acții dela diverse bănci	99,400.—	Cambii de bancă reescomptate		2,836,766.35	
Efectele fond. de garanție al scris. fonc.	540,867.50	Diverse conturi creditoare		2,360,721.19	
Efectele fondului de penziuni al funcționarilor institutului	202,569.—	Dividende neridicate		7,196.—	
Interese după efecte	25,635.39	Interese anticipate		119,742.68	
Mobilier	5,000.—	Interese tranzitoare de scris. fonc.		76,368.75	
Interese tranzit. restante și debitori	760,064.93	Profit		138,445.51	
		30,250,337.04		30,250,337.04	

DEBIT.		CONTUL PROFIT ȘI PERDERE.		CREDIT.	
		K	f		
Interese:				Interese:	
pentru dep. spre fructificare	320,279.79			dela cambii de bancă	314,065.90
„ scrisuri fonciare	134,007.93			„ împrumut. hipotecare	206,997.23
„ împr. luate pe efecte	23,499.70	477,787.42		„ credite personale	56,970.16
Spese:				„ efecte publice	64,094.27
Salare	64,736.02			„ credite camb. cu acop.	
Bani de cvartir	12,212.50			hipot.	67,924.19
Imprim., registre, porto, diverse	14,663.76			„ credite de cont-curent	37,576.24
Marce de prezență	4,170.—	95,782.28		„ avansuri pe efecte	3,470.80
Contribuțiune:				Chirii	751,098.79
directă	22,051.84			Proviziuni	4,523.10
10% dare la interesele dela depuneri	33,491.63	55,543.47			11,936.79
Profit:		138,445.51			
		767,558.68			767,558.68

Sibiu, 30 Iunie 1907.

Iosif St. Șuluțu m. p., St. Stroia m. p., Dr. Beu m. p., Cosma m. p., Iosif Lissai m. p.,
 membru al direcțiunii. membru al direcțiunii. membru al direcț. director executiv. contabil-șef.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă, și în consonanță cu registrele institutului.

Sibiu, 30 Iulie 1907.

Nr. 97 (1—1)

Comitetul de supraveghiere:

Dr. Ilarion Pușcariu m. p. Mateiu Voileanu m. p. Nicolau Ivan m. p. Ioan Henteș m. p. Victor Fincu m. p.

Proprietar și editor: Ioan I. Lăpădatu.

Tiparul Tipografiei arhidiecezane în Sibiu.

Ioan I. Lăpădatu